

Kuuma peruna

(Atte von Wright, Kolumni, ViikkoSavo 31.3.2010)

”Peruna todettaisiin välittömästi tappavan myrkylliseksi kasviksi.”

Euroopan komissio on päättänyt hyväksyä viljelyyn geenimuunnellun Amflora-perunan. Se ei ole tarkoitettu syötäväksi – vaikka se sinänsä olisi turvallinen – vaan teollisuuskäyttöön. Amfloran tärkkelys sopii erityisen hyvin paperiteollisuuden tarpeisiin.

Luulisi, ettei tällainen erityistapaus herätä suuria tunteita. Amfloran viljely olisi sopimusviljelyä, joten sen sekoittuminen ruokaperunaan on hyvin epätodennäköistä. Geenimuunnellun perunan tahaton leviäminen naapuripeltoon on myös äärimmäisen teoreettinen uhakuva. Perunahan lisätään mukuloista.

Silti ympäristö- ja kuluttajajärjestöt ja tietyt poliitikot ovat päätöstä ankarasti kritisoineet. Osansa moitteista on saanut myös Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen (EFSA). Onpa jopa EFSA:n johtajaa vaadittu eroamaan.

Oletetaanpa huviksemme, että ihan tavallinen peruna tulisi nyt uutuutena Eurooppaan. Se joutuisi nykykäytännön mukaan uuselintarvikeasetuksen edellyttämään riskinarviointiin. Pitkä käyttöhistoria muualla kun ei kelpaa turvallisuuden takeeksi.

Peruna todettaisiin välittömästi tappavan myrkylliseksi kasviksi. Sen vihreät osat ja vihertyneet mukulat sisältävät korkeita pitoisuuksia vaarallisia alkaloideja. Voidaanko viljelijöitä ja kuluttajia varmasti riittävästi valistaa perunoiden oikeasta käytöstä ja käsittelystä kaikkien myrkytysten estämiseksi? Entäpä suurien väestömäärien väistämätön pitkäaikainen altistuminen pienille alkaloidipitoisuuksille? Mitkä ovat kansanterveydelliset seuraukset?

Ja sitten vaikutukset ekologiaan. Voiko peruna villiintyä ja syrjäyttää kotoperäisiä kasveja?

Ja entäpä nauriinviljelijöiden elinkeinon ja Euroopan perinteisten naurislajikkeiden kohtalo?

Jos EFSA nyt kuitenkin erehtyisi antamaan perunasta myönteisen riskinarvion, niin ainakin syntyisi perunanvastainen eurooppalainen kansanliike. Parempi kieltää tykkänään mokoma Andien pakanoiden eväs!

Onneksemme varhemmat eurooppalaiset kuitenkin toivat enempiä ihmettelemättä maanosaamme perunan, maissin, tomaatin, paprikan, riisin, kahvin, teen, kaakaon, kalkkunan ja paljon muuta hyvää ja tarpeellista. Muiden kulttuurien käpertyessä sisäänpäin eurooppalaiset häikäilemättä lainasivat idästä ja lännestä uusia ajatuksia, teknologiaa, viljelykasveja, tuotantoeläimiä – mitä vain hyväksi nähtiin.

Mutta nyt meistä on kai tullut vanhoja ja varovaisia.

•

Kirjoittaja on ravitsemus- ja elintarvikebiotekniikan professori ja Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry:n puheenjohtaja

Yleisön osastosta nimimerkillä:

Atte von Wright on ryhtynyt geeniperuna ym. elintarvikkeiden helppoheikiksi ja markkinamieheksi. Ei uskoisi Kuopion Luonnonystävien keulamiehestä ruveta *muuntelemaan jo luotua*. Varmaan kuuluisat taiteilija-von Wrightit kääntyvät haudoissaan jos tietäisivät. Mistä kohta saamme luomutuotteita, kun geenikasvit karkaa luontoon? **Lintumaalari**